

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Szákszend Község Önkormányzata

2018-2023

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	5
Célok	5
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	10
1. Jogszabályi háttér bemutatása	11
2. Stratégiai környezet bemutatása	13
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	13
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	24
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	35
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	38
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	43
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	45
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	45
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	46
1. A HEP IT részletei	46
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	46
A beavatkozások megvalósítói	47
Jövőképünk.....	47
Az intézkedési területek részletes kifejtése	48
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	50
3. Megvalósítás	54
A megvalósítás előkészítése	54
A megvalósítás folyamata	54
Monitoring és visszacsatolás	55
Nyilvánosság.....	55
Érvényesülés, módosítás.....	56
4. Elfogadás módja és dátuma	57

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Szákszend Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

1. Szákszend Község földrajzi elhelyezkedése

A település területileg a Dunántúli-középhegység földrajzi nagytájhoz tartozik. Szákszend a Bársonyosi-dombság enyhén hullámos tájegységén található, amelyet az Által-ér választ el a Vértes-hegységtől. Megközelítése a Tatabánya-Kisbér és a Kisbér-Komáromot összekötő közutakról lehet a 8144. számú úton.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

2. Szákszend Község rövid történelme

Szákszend Szák és Szend települések egyesülésével jött létre 1984-ben.

Lakosainak száma 1.419 fő, területe 3.593 ha.

Szák neve a magyar nyelvemlék béli Szák személynévből keletkezett, amely szláv eredetű. Okleveles említése: 1281-ből származik Zaak, majd említést tesznek 1326-ban is.

A településen történt ásatások során előkerültek római kori leletek is. Feltártak egy V. századból való germán házat, határában avar kori temető került napvilágra. A XI. századtól a szák nemzetség egyik fészke lehetett. Vélhetően a nemzetség nyári szállásául szolgált, 1326-ban a Csák nemzetség birtokolta, s a királynak adományozta. Benépesítését 1630 körül gróf Nádasdy Ferenc kezdte meg Nyitra vármegyei evangélikus vallású szlovákokkal. A XVIII. században már az Esterházy-család birtoka. 1739. május 23 – október 12 között 303-an haltak meg pestisben. A XVIII. század közepén református magyarok és katolikus németek is települtek a szlovák lakosság közé. A lakosság gabonatermesztésből, szőlőművelésből élt, de az erdő is nagy hasznot hozott. Az uradalomnak halastava, vízimalma, fűrészüzeme volt. Ipartelepén a "legjobb téglát készült a megyében". 1892-ben tűzvész pusztította el a falu nagyobb részét. A két világháborúban 58-an haltak hősi halált.

Szend nevének alapjául szolgáló Zemd személynév a magyar szem főnévből keletkezett. Okleveles említése: 1421-ben Zend. Területén a római korból is kerültek elő leletek. Zsigmond király 1435-ben Fancsa Lászlónak adományozott részbirtokot. 1543-ban a törökök elpusztították. Ezt hitelesíti a XVIII. században az ingoványban talált harang, amit bizonyára a törökök elől menekülve rejtettek el. 1516-ban Sárkány Ambrus, majd a Bán és az Enyingi Török család szerzett itt birtokot. Utóbbi később az Esterházyak kezére került. 1643 után népesült be református magyarokkal és evangélikus szlovákokkal. 1809-ben megszállták a franciák. A földje igen jó minőségű volt. Jelentős volt a szarvasmarha- és lótenyésztés. 1856. augusztus 30-án iszonyú tűzvészben elhamvadt 66 ház. Két világháborúban 61-en haltak hősi halált.

Szákszend közös iskolája 1962-től, napközi otthonos óvodája 1979-től működik. Az óvoda 2 csoporttal, az iskola 8 osztállyal, összesen 200 gyermek nevelését, oktatását látja el. Infrastruktúrája látványosan fejlődött az utóbbi években. 1995-ben kiépült a gázvezeték, 1997-ben a korszerű telefon, 2000 Karácsonyán nyílt meg a faluház. 2001-ben a szennyvízcsatorna és a szennyvíztisztító. 2002-ben a csillagpontos kábeltevé-hálózat készült el. Aktív civil szervezete a nyugdíjas klub. Két sportegyesület, horgász- és vadásztársaság, valamint polgárőrség működik a településen.

Az önkormányzat intézményei:

- Szákszendi Kiskuckó Napközi Otthonos Óvoda,
- Szákszendi Mini Bölcsőde,
- Faluház és Könyvtár,
- Szákszendi Szociális és Gyermekjóléti Alapszolgáltatási Központ

A településen tevékenykedő civilszervezetek:

Szákszendi Nyugdíjas Klub

Szákszendi Sport Klub

A község lakossága nagyrészt katolikus, evangélikus és református vallású, de szórványosan más felekezetekhez tartozóak is élnek a településen. Mindannyian szabadon gyakorolhatják hitüket.

Értékeink, küldetésünk

Kiemelkedő történelmi értékeink a több mint 200 éves templomok, amelyek a három történelmi egyházat képviselik. A település értékei közé tartozik 1755-ben Fellner Jakab tervei alapján épített magtár, mely barokk stílusú. Küldetésünk megőrizni elődeink hagyományait, tisztességét, a települési összefogás és az összetartozás folyamatos erősítéseit

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Szákszendi település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

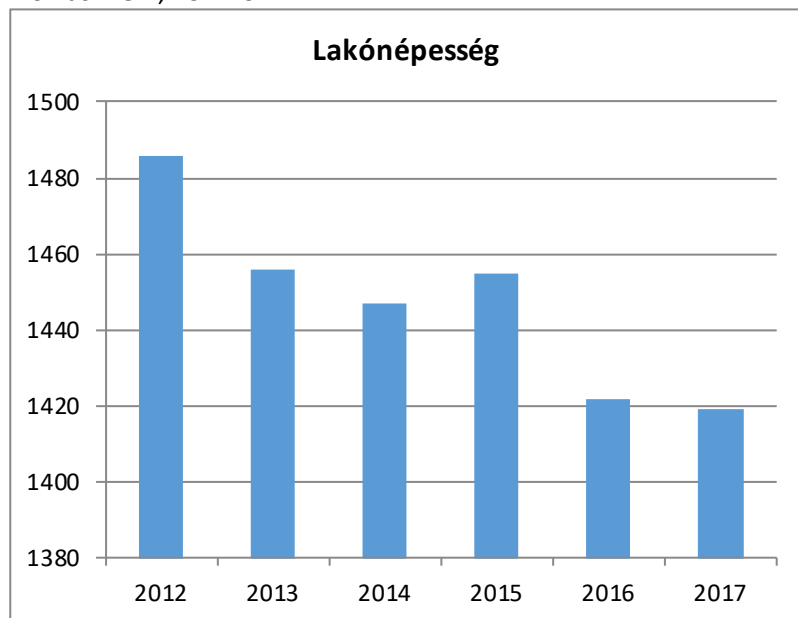
Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

Demográfiai mutatók

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 0101)	Változás
2012	1486	bázis év
2013	1456	98,0%
2014	1447	99,4%
2015	1455	100,6%
2016	1422	97,7%
2017	1419	99,8%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

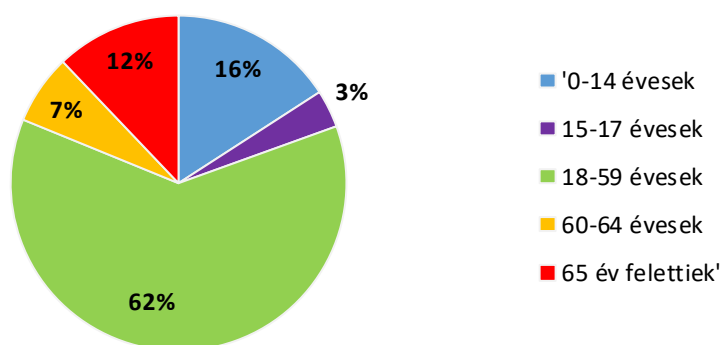
Szákszend Község lakóközössége a vizsgálat években összességében csökkenést mutat. 2012-ről 2017-re 5%-os fogyás következett be.

2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (a 2016-os év adatai)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Férfiak (TS 0303)	Nők (TS 0304)
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	744	740	1 484	50,13%	49,87%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)			41	2,76%	
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	118	91	209	7,95%	6,13%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	27	25	52	1,82%	1,68%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	459	406	865	30,93%	27,36%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	50	61	111	3,37%	4,11%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	90	157	247	6,06%	10,58%

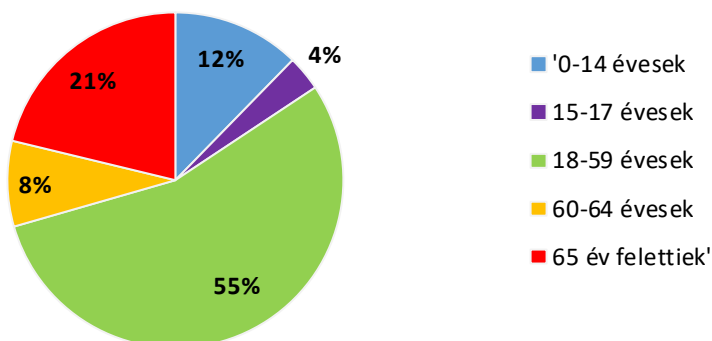
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

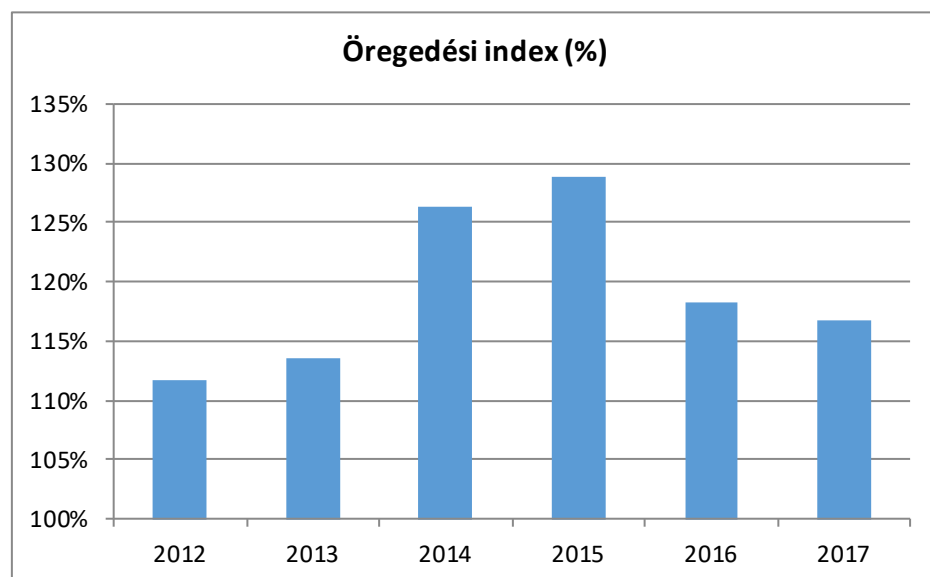
Állandó népesség - nők életkori megoszlása

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Szákszend állandó népességének száma 2017-ban: 1419 fő, ezen belül a férfiak és nő aránya: 50-50%, tehát ebből a szempontból a lakosság kiegyenlítettnek tekinthető. Az állandó népességből a korcsoportonkénti megoszlás alapján a 18-59 éves nők és férfiak képviselik a legnagyobb hányadot, amely 61 illetve 39%-os arányt jelent. Ezen korcsoporton belül a férfiak jelennek meg nagyobb számban. Az állandó népességből a legkisebb arányban a 15-17 éves korosztály jelenik meg. A 65 év feletti állandó népesség esetében a férfiak 36%-os arányt képviselnek, melyből az feltételezhető, hogy magasabb mértékű a férfiak elhalálzásának aránya.

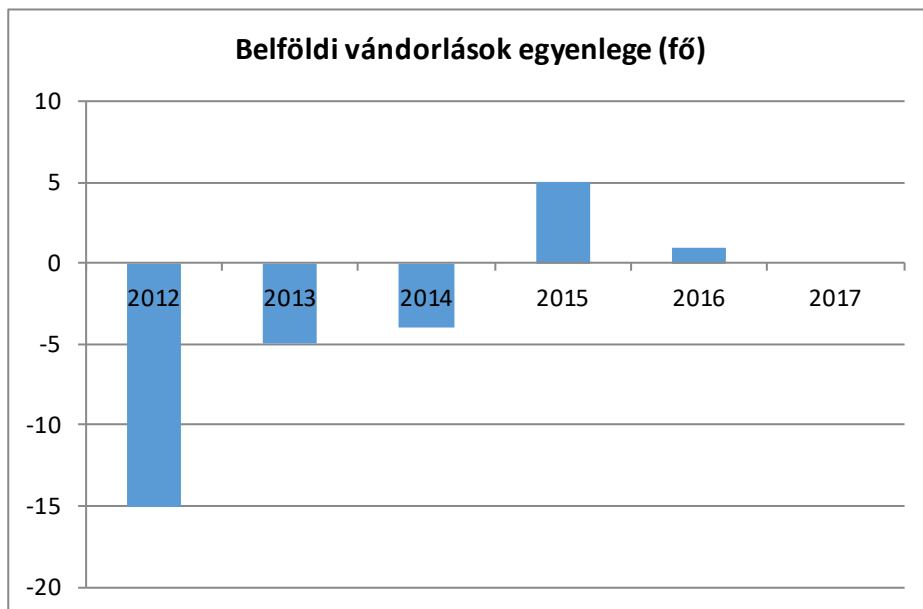
3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%) (TS 0401)
2012	239	214	111,68%
2013	243	214	113,55%
2014	254	201	126,37%
2015	259	201	128,86%
2016	247	209	118,18%
2017	244	209	116,75%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR			

Forrás: TeIR – KSH-TSTAR

Községünkben az öregedési index változó mértéket mutat.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások				
Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS 0601)	Elvándorlás (TS 0600)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2012	15	30	-15	-9,9
2013	12	17	-5	-3,3
2014	40	44	-4	-2,66
2015	37	32	5	3,32
2016	41	40	1	0,67
2017			0	
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR				

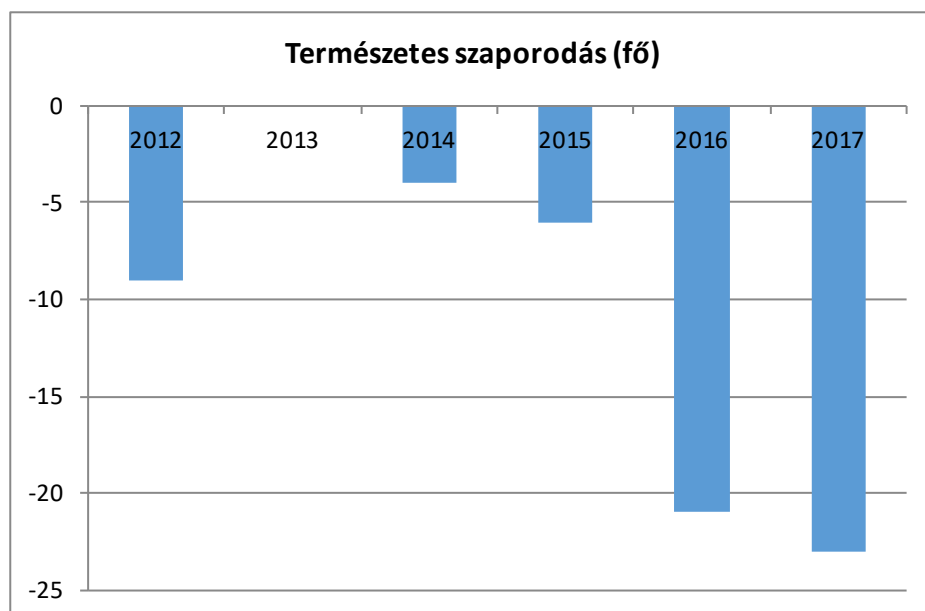
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A belföldi vándorlások esetén 2012-ben magasabb volt az elvándorlás, de az azt követő években ez a szám mind az el- és bevándorlás esetén közel azonos mértéket mutat.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élveszületések száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő) (TS 0703)
2012	11	20	-9
2013	18	18	0
2014	13	17	-4
2015	11	17	-6
2016	11	32	-21
2017	8	31	-23

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A természetes szaporodás/fogyás mutatószáma 2013-tól csökkenő tendenciát mutat. Az élve születések száma kevesebb, mint a halálozások száma, így természetes fogyás állapítható meg.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

Az esélyegyenlőségi helyzetelemzés kiemelt hátrányos helyzetű társadalmi csoportjainak a **romákat, a nőket, a gyerekeket és a fogyatékos személyeket** tekinti. A helyzetelemzéshez elsősorban tehát a nőkre (lányokra), a romákra és a fogyatékos emberekre vonatkozóan szükséges az adatokat és információkat összegyűjteni, illetve elemezni, az ő lehetőségeiket, helyzetüket javító programot kell kidolgozni. Az esélyegyenlőség érvényesülésének problémája a különböző településeken további hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, különböző élethelyzetben lévő egyének esetében is felmerülhet. Ennek megfelelően az esélyegyenlőségi program által célzott hátrányos helyzetű társadalmi csoportok köre a helyi sajátosságokra reagálva – az esélyegyenlőségi törvény szempontjait figyelembe véve – bővíthető.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program legfontosabb kereteit Magyarország Alaptörvénye határozza meg. Az Alaptörvény I. cikkének (1) és (2) bekezdése szerint „Az ember sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsőrendű kötelezettsége.” Az Alaptörvény II. cikke rendelkezik arról, hogy „Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.” Az Alaptörvény XV. cikke az alábbiakról rendelkezik:

- (1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.
- (2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.
- (3) A nők és a férfiak egyenjogúak.
- (4) Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.
- (5) Magyarország külön intézkedésekkel védi a családokat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.

Az Alaptörvény XXVI. cikke rendelkezik arról, hogy „Az állam – működésének hatékonysága, a közszolgáltatások színvonalának emelése, a közügyek jobb átláthatósága és az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében- törekszik az új műszaki megoldásoknak és a tudomány eredményeinek az alkalmazására.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az önkormányzat a feladat- és hatáskörébe tartozó önkormányzati ügyekben – törvény keretei között – önállóan mérlegelhet. Az állampolgári öngondoskodás, együttműködési készség erősítését szolgálja, az a felhatalmazás, amely szerint a képviselő-testület – törvényi felhatalmazás alapján - egyes közszolgáltatások igénybevételét rendeletében feltételhez kötheti. A program elkészítésénél figyelembe vettük a helyi rendeleteket, amelyek a település szociálisan hátrányos helyzetű lakosság problémáinak enyhítésére szolgálnak. A szociális igazgatásról és a szociális és gyermekvédelmi ellátások helyi szabályairól szóló rendelet tartalmazza a pénzbeli és természetbeni ellátások körét.

Pénzbeli ellátások:

- általános települési támogatás, amely az önmaga és családja fenntartásáról gondoskodni nem tudó személy részére nyújt anyagi segítséget. Ezen támogatás feltétele: akinek a háztartásában az 1 főre jutó jövedelem az öregségi nyugdíj minimum legkisebb összegének 200%-át, egyedül élő, vagy egyedül álló esetében a 250%-át nem haladja meg. Időtartama: legalább 3, de legfeljebb 12 hónap. Támogatás összege: alakalmanként legalább 5.000 Ft, de legfeljebb 10.000 Ft.
- rendszeres települési támogatás:
 - lakásfenntartási támogatás: a szociálisan rászoruló háztartás részére a lakott lakás villany, áramdíjához nyújt az önkormányzat támogatást jövedelemviszonyhoz kötötten 2.500 és 6.000 Ft között havonta.
 - gyógyszerkiadások viseléséhez: az önkormányzat települési támogatást nyújt annak a személynek, akinek a családjában az 1 főre jutó nettó jövedelem nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének 300%-át, egyedül élő vagy egyedül álló esetén annak 350%-át és a havi gyógyszerköltségének, gyógykezelésének havi összege meghaladja az 1 főre jutó jövedelem 20%-át.
- rendkívüli települési támogatás különösen az alábbi indokokra állapítható meg a kérelmezőnek:
 - 1 hónapot meghaladóan önhibáján kívül ellátás nélkül maradt hirtelen fellépő betegsége miatt, illetve 8 napos kórházi ápolás vagy súlyos életveszéllyel járó baleset esetén.
 - haláleset vagy közeli hozzátartozó halála esetén, természeti csapás, elemi kár esetén, válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához.
 - közüzemi díjak megfizetésének elősegítéséhez.

A képviselő-testület rászorultságtól függően azok részére állapítja meg az ellátásukat, akiknek átmenetileg veszélyeztetett a megélhetésük, vagy hátrányos helyzetük miatt tartósan létfenntartási gondokkal küzdenek és hátrányos helyzetük nem az életvitelükkel idézték elő.

Természetben nyújtott rendkívüli települési támogatás:

- élelmiszer csomag;
- tüzelőanyag juttatása;
- köztemetés.

A képviselő-testület az újszülött gyermek születésével kapcsolatos költségek finanszírozására egyszeri támogatást nyújt „babakelengye” formájában. Ennek összege: 40.000 Ft. Továbbá támogatja az időskorúakat egyszeri támogatás formájában, melynek mértéke 10.000 Ft.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A Program figyelembe veszi Szákszend Község Önkormányzatának mindazon dokumentumait, melyek kitérnek az esélyegyenlőség megvalósítására, így különösen:

- Szákszendi Kiskuckó Napközi Otthonos Óvoda Pedagógiai Programja;
- Szákszendi Mini Bölcsőde Szakmai Programja;
- Szákszend Község Önkormányzata Gazdasági Programja (2015-2020);
- Szákszendi Szociális és Gyermejkölési Alapszolgáltatási Központ Szakmai Programja.

A fenti dokumentumokban meghatározott célkitűzéseket jelen program nem tartalmazza, mivel az intézményekre vonatkozó programokban kerültek megfogalmazásra.

Szákszend Község rendelkezik Költségvetési Koncepcióval, szolgáltatástervezési Koncepcióval. Szákszend Község gazdasági programját a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116.§-a értelmében készítette el, mely rögzíti a képviselő-testület hosszútávú fejlesztési elképzeléseit, amelyért a helyi önkormányzat felelős.

A gazdasági program az önkormányzat részére helyi szinten meghatározza mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőséggel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják. A gazdasági program célja a lakosság életminőségének javítása. Az önkormányzat rendelkezik Költségvetési rendelettel, mely az Államháztartásról szóló törvény értelmében a jegyző által előkészített és polgármester által a képviselő-testület elé benyújtott rendeleti forma. Szolgáltatástervezési Koncepcióval, amely a településen élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatokat határozza meg. Településfejlesztési Koncepció a fejlesztés összehangolt megvalósítását célozza.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Az önkormányzat a Mötv. 13. §-ban meghatározott kötelező feladatait önállóan látja el.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait. Az önkormányzat számára a koherens esélytervhez szükséges információk rendelkezésre állnak.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nemcsak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki/valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység többdimenziós jelenség, amely megmutatkozik többek között a nagyon alacsony képzettségben és foglalkoztatottságban, az ebből következő súlyos megélhetési zavarokban, kihat az elemi lakhatási, táplálkozási körülményekre, az érintettek egészségi állapotára, stigmatizál és kirekesztéshez vezet. A mélyszegénység hatása az alapvető

létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározott társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység, valamint a falusi lakókörnyezet. Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza. A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma. Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1.2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik. A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, amelynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedti teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. „Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kiméretlen érvényesítése miatt.”²

Azokat soroljuk a mélyszegénységben élők közé, akik az alábbiak közül legalább kettő kritériumnak megfelelnek:

- legalább három éve munkanélküliek, illetve ezen idő alatt legfeljebb közfoglalkoztatásban vettek részt,
- legfeljebb az általános iskola 9-10. osztályát végezték el, ami mellett esetleg nem piacképes szakképzettséget vagy OKJ-s szakképesítést szereztek,
- aktív korú inaktívak,
- kettőnél több gyermeket nevelnek.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből. Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek. Szákszámon tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, mely településünkön hozzávetőlegesen a nőket és férfiakat együttesen nézve 14%. Okok közé sorolható továbbá a tartós munkanélküli létből fakadó motiváltsági problémák, a társadalmi előítélet jelenléte is.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya:

Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. Alacsony továbbá a 15–24 éves korosztály munkaerő-piaci részvétele is. A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja, ugyanakkor jelentősen megnőtt az iskola befejezése utáni munkahelykeresés ideje is. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek

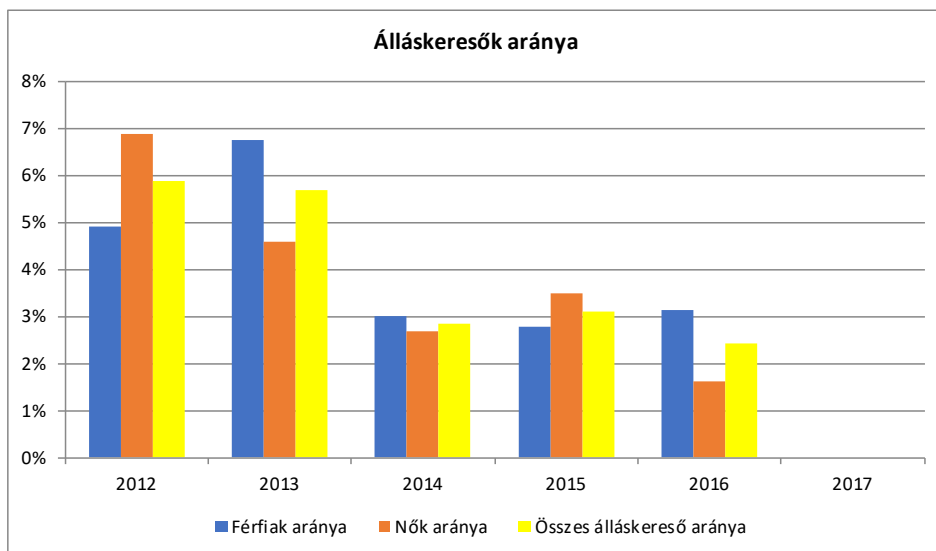
² Cserti-Csapó-Orsós 2012.)

száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja. Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak.

A közgazdaságtan megfogalmazása szerint a munkanélküliek és a foglalkoztatottak, vagyis a munkaerő piacán jelen lévők együttesen alkotják a munkaerő-állományt. Különbséget kell tenni regisztrált és a nem regisztrált munkanélküliek között. Előbbiek az illetékes állami hatóságnál – munkaügyi központnál - bejelentkezve, egyrészt az állam számára is figyelemmel kísérhetőek, másrészt jogosultak az ún. munkanélküli ellátások igénybevételére. Utóbbiak ezzel szemben nem regisztráltatják magukat sehol, így támogatást sem vehetnek igénybe és számuk sem határozható meg pontosan.

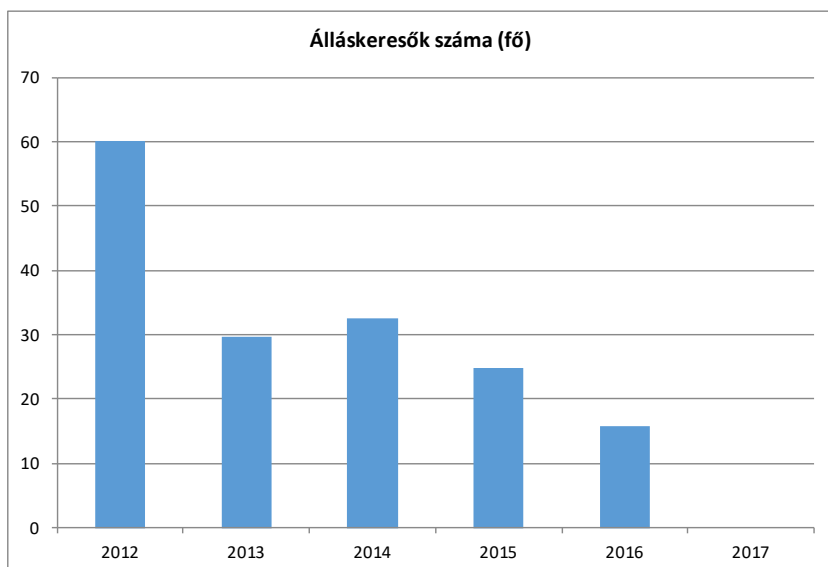
A településen a regisztrált munkanélküliek számának változását, valamint a regisztrált munkanélküliek munkavállalási korú lakónépességhez viszonyított arányát az alábbi diagramok mutatják:

3.2.1. számú táblázat – Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoportok szerint

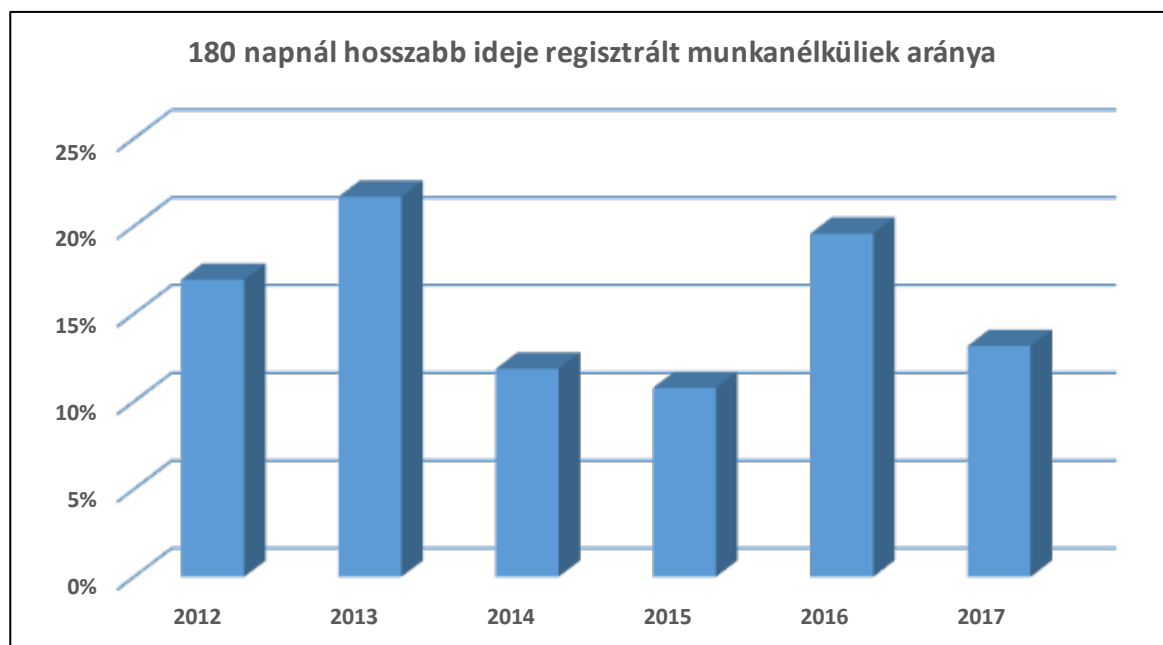
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az aktív korú népességén belül a nyilvántartott álláskeresők száma a 2012-2016-os időszakban csökkenő mértékben mutatkozik meg. A nemek szerinti megoszlást tekintve 2013-ban nők alacsonyabb arányban jelennek meg, mint a férfi álláskeresők, majd ez követően az arány közel azonos. A nyilvántartott álláskeresők száma 2016-ban összesen 15 fő, a nemek szerinti megoszlásra vonatkozóan a férfiak jelennek meg magasabb arányban. Ez a szám az aktív korú lakónépességhez viszonyítva 0.7%.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya nemek szerint

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 1501)	180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma nemek szerint			Nők és férfiak aránya, a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül	
	%	Férfi	Nő	Összesen	Férfiak	Nők
2012	16,94	32	33	65	49,2%	50,8%
2013	21,67	21	20	41	51,2%	48,8%
2014	11,86	19	20	39	48,7%	51,3%
2015	10,77	13	13	26	50,0%	50,0%
2016	19,57	8	9	17	47,1%	52,9%
2017	13,16	11	10	21	52,4%	47,6%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

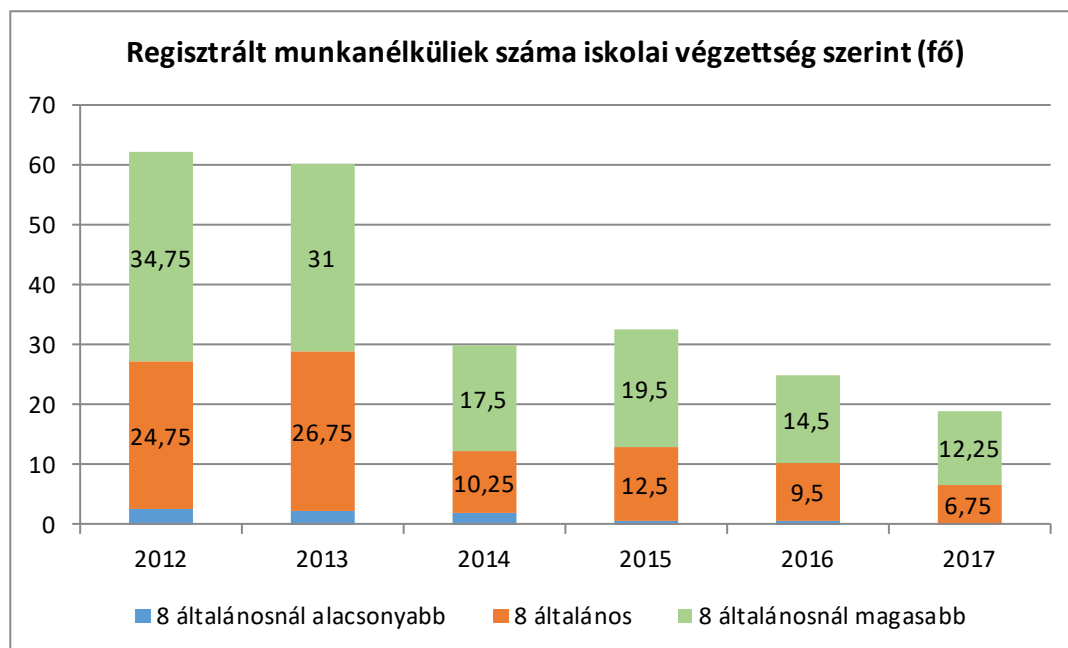
a) Alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

A munkanélküliek helyzetének vizsgálatakor nem hagyhatjuk figyelmen kívül az iskolai végzettség szerinti megoszlását, mivel az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők foglalkoztatási szempontból talán a leghátrányosabb helyzetben vannak.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	62	2,5	4,0%	24,75	39,9%	34,75	56,0%
2013	60	2,25	3,8%	26,75	44,6%	31	51,7%
2014	30	2	6,7%	10,25	34,5%	17,5	58,8%
2015	33	0,5	1,5%	12,5	38,5%	19,5	60,0%
2016	25	0,75	3,0%	9,5	38,4%	14,5	58,6%
2017	19	0	0,0%	6,75	35,5%	12,25	64,5%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

a) Alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága:

A nyilvántartott álláskeresők számához viszonyítva, átlagban kb. 3.1%-os a nyolc általánosnál alacsonyabb végzettségűek aránya. A nyolc általános végzettséggel rendelkezők átlagosan 39 %-os arányban mutatkoznak meg, míg a nyolc általánosnál magasabb végzettségűek 58 % körüli arányt képviselnek. Tehát a nyolc általánosnál magasabb végzettséggel rendelkezők száma a legmagasabb a regisztrált álláskeresők között. A nyolc általánost végzett álláskeresők esetében is többnyire a közfoglalkoztatás jelent átmeneti esélyt a munkára. Ugyanakkor az általános iskola elvégzése a képzési lehetőségek és képzésre való hajlandóság szempontjából választóvonalat jelent az aluliskolázott álláskeresők között. A felnőttoktatási programok is hozzájárulnak ahhoz, hogy a jobb munkaerő-piaci esélyekkel rendelkező, szakmával és/vagy érettségivel is rendelkezők legyenek jelen nagyobb arányban az álláskeresők között. A nyolc általánosnál alacsonyabb

végzettségűek esetében a hiányzó osztály, illetve osztályok megszerzése, és valamely hiányszakma elsajátítása jelentene kézenfekvő megoldást.

b) Közfoglalkoztatás

A magas munkanélküliséget igyekszik enyhíteni a közfoglalkoztatás rendszere, amelyet a 2011. szeptember 1. napján hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény hozott létre. Összevetve a közfoglalkoztatásban részt vevők számát a település aktív korú népességének nagyságával, látszik, hogy a közfoglalkoztatás nem elégséges szerepet tölt be a település helyi munkaerőjének foglalkoztatásában, ez a foglalkoztatási forma csak részben tudja pótolni a hiányzó munkalehetőségeket.

Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás: A közfoglalkoztatás célja a településen elsősorban a foglalkoztatás, a közfoglalkoztatási lehetőségek javítása. A program keretében szeretnénk tenni a település szebb és tisztább környezetéért. A hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás keretében jelenleg 7 fő foglalkoztatása biztosított, melyből 6 fő munkájával igyekszünk a vízelvezető árkokat, parkokat, köztereket karbantartani és az önkormányzati területeken parlagfű mentesítést végezni. 1 fő takarítóként vesz részt a közfoglalkoztatásban. További 1 fő kulturális közfoglalkoztatottként dolgozik. Az ő feladata közösségi szerveződések támogatása, elősegítése, közművelődési programok szervezése.

Cél, hogy a munkára képes, tartósan munkanélküli személyek a korábbinál fokozottabb mértékben vegyenek részt a programban, annak érdekében, hogy rendszeresen jussanak jövedelemhez. Az alacsony iskolai végzettségű munkavállalók számára ugyanis a nyílt munkaerőpiacra való visszakerülés első lépcsőjét a közfoglalkoztatásban való részvétel jelentheti. Megállapítható, hogy a közfoglalkoztatás a helyi munkaerő foglalkoztatásban jelentős szerepet tölt be, ugyanakkor ez a foglalkoztatási forma részben tudja csak pótolni a hiányzó munkalehetőségeket. A mélyszegénységben élők a közfoglalkoztatásban jelentős szerepet kapnak, ami számukra az egyetlen esélyt jelentheti a munkához jutáshoz.

c) A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A község aktív álláskeresői helyben nem találnak munkát. A lakosság nagy része eljár dolgozni más településre, legfőképpen Oroszlányba, Tatabányára, Környére.

d) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük:

A fiatalok foglalkoztatását és a foglalkoztatást elősegítő programokat, képzéseket a Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Oroszlányi Járási Hivatalának Járási Munkaügyi Kirendeltségének segítségével tudjuk megvalósítani. Ezek többsége Oroszlány városában kerül megszervezésre.

e) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Tatabányai Járási Hivatalának Járási Munkaügyi Kirendeltsége nyújtja a legnagyobb segítséget.

f) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A mélyszegénységben élők és a településen kis létszámban élő romák foglalkoztatásában jelentős szerepet kapnak a közfoglalkoztatási programok. Ezen csoport igen jelentős részének a közfoglalkoztatás jelenti az egyetlen reális esélyt a munkához való jutásra.

g) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Önkormányzatunknak a foglalkoztatás területén tapasztalt hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomása.

Pénzbeli és természetbeni ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A 3.1. Jövedelmi és vagyoni helyzet pontban rögzített ellátottakra jogosultak a jogszabályban foglalt feltételeknek megfelelő személyek. Az ellátások megállapításáról a járási hivatalok, kormányhivatalok, a települési önkormányzat képviselő-testülete jogosult. Szákszend községben a szociális igazgatásról és a szociális ellátások és a szociális és gyermekvédelmi ellátások helyi szabályairól szóló 3/2017.(III.22.) önkormányzati rendelet rendelkezik, mely tartalmazza az 1993. évi III. törvényben foglalt kötelező tartalmi elemeket, mind a rendszeres települési támogatás, mind a rendkívüli települési támogatás nyújtásának formáit.

Munkaerő-piaci szolgáltatások

Az Ft. III. fejezete rögzíti a munkaerő-piaci szolgáltatásokat és foglalkoztatást elősegítő támogatásokat. Az állami foglalkoztatási szerv és az állami felnőttképzési intézmény által nyújtott szolgáltatások a következők:

- a.) munkaerő-piaci és foglalkozási információ nyújtása,
- b.) munka-, pálya-, álláskeresési, rehabilitációs, helyi (térsgéi) foglalkoztatási tanácsadás,
- c.) munkaközvetítés.

Álláskeresők támogatás

A támogatott képzésben részesíthető személyek körét és a képzési támogatásként adható juttatásokat a Ft. 14.§-a rögzíti.

A hátrányos helyzetű személyek foglalkoztatásának bővítését szolgáló támogatások nyújthatók az Ft. 16.§-a alapján a munkaadó részére a törvényben rögzített feltételek esetén.

Az álláskeresők vállalkozóvá válását elősegítő támogatás nyújtható az Ft. 17.§-a szerint az álláskeresőként nyilvántartott, vagy rehabilitációs járadékban részesülő magánszemélyek számára, legfeljebb hat hónap időtartamra, havonta a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) összegéig terjedő vissza nem térítendő formában, pályázati eljárás keretében.

A munkahelyteremtés és munkahelymegőrzés támogatásáról az Ft. 18.§-a rendelkezik, eszerint pályázati eljárás keretében, vissza nem térítendő munkahelyteremtő támogatás nyújtható a munkavállalók létszámának növelésével tartós foglalkoztatást biztosító munkáltató.

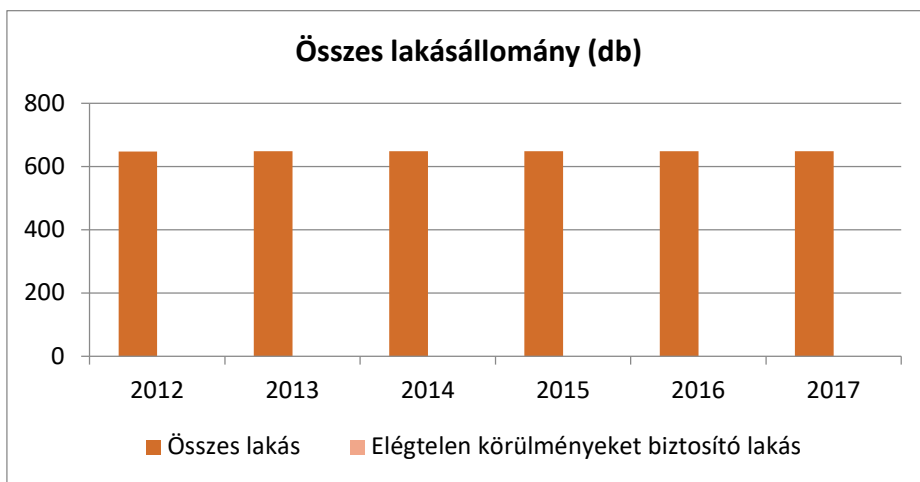
Az álláskeresők ellátására vonatkozóan az Ft. 25.§-a szerint álláskeresői járadék folyósítható annak az álláskereső személynek, aki megfelel a törvény e rendelkezése szerinti feltételeknek.

Az Ft. 30.§-a szerint az álláskereső kérelmére nyugdíj előtti álláskeresői támogatást kell megállapítani a jogszabályban rögzített feltételek esetén.

Az álláskereső részére járó álláskeresői járadék, álláskeresői segély megállapításával, valamint a munkakereséssel kapcsolatos helyközi utazási költség térítés állapítható meg az Ft. 32.§-a szerint.

3.3 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

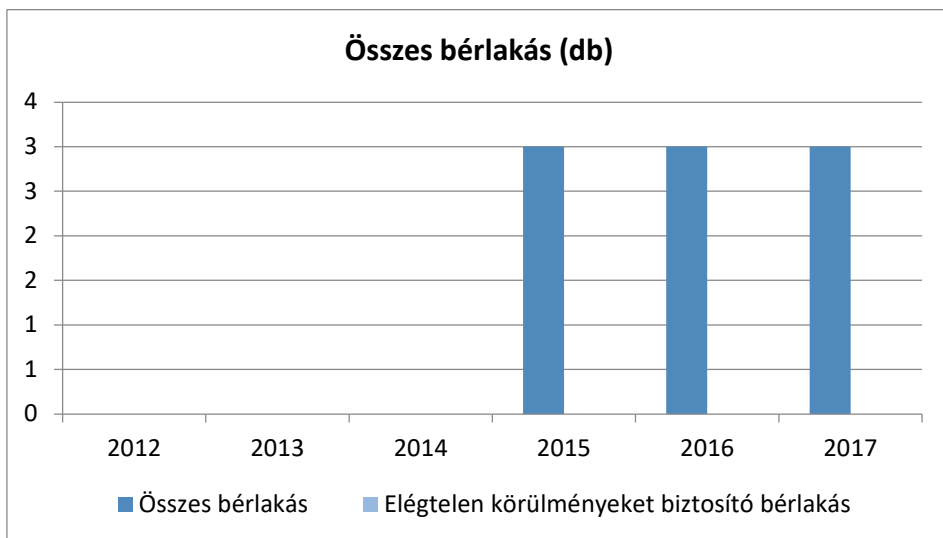
A Mötv. az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást. E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést. Szákszendén a KSH adatai szerint 580 db lakás volt. A lakások száma az elmúlt években kis mértékben nőtt.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a.) bérlakás állomány

Szákszend Község Önkormányzata 3 db bérlakással rendelkezik, melyek megfelelő lakhatási feltételeket biztosítanak.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b.) szociális lakhatás

Szákszend Község Önkormányzata szociális bérlakással nem rendelkezik.

c.) egyéb lakáscélra használ nem lakáscélú ingatlanok

Szákszend Község Önkormányzata egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlannal nem rendelkezik.

d.) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

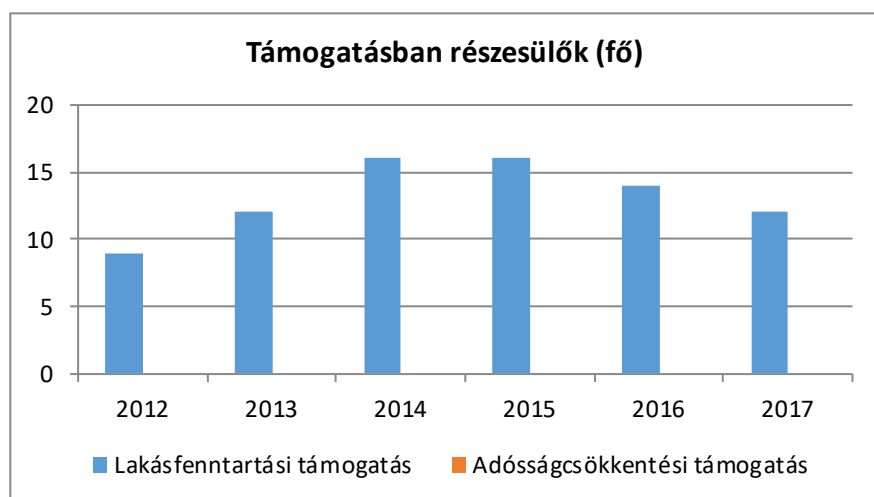
Néhány család esetében merül fel az elégtelen lakhatási körülmény. A családsegítő, valamint a védőnő közreműködnek a probléma megoldásában. A hajléktalanság nem okoz problémát a községben.

e.) lakhatást segítő támogatások

Szákszend Község Önkormányzatának Képviselő-testülete megalkotta az első lakáshoz jutók támogatásáról és egyéb lakáscélú támogatásokról szóló 4/2016.(III.30.) önkormányzati rendeletét.

f.) eladósodottság

Komoly probléma az eladósodottság, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak. Ez a réteg veszítheti el a lakását, náluk kapcsolják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat. A települési önkormányzat a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújt hozzájárulást. A települési támogatás – a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez – villanyáram- rendszeres kiadásának teljesítését segítő ellátási forma. Adósságcsökkentési támogatás a településen nincs.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Szegregátumnak nevezzük azokat a területeket, amelyeken az aktív korú (15-59 év közötti) lakosok legalább 50%-a nem rendelkezik rendszeres munkajövedelemmel, legmagasabb iskolai végzettsége pedig nem haladja meg a 8. osztályt. A szegregátumnak, azok a területek tekintendők, melyek megfelelnek a fenti mutatók egyikének és a terület lakónépességének száma eléri az 50 főt. Szákszendben szegregátum nem alakult ki.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény 5.§-a előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a.) házi orvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b.) fogorvosi alapellátásról,

- c.) az alapellátásokhoz kapcsolódó háziorvos, gyermekorvosi és fogorvosi ügyeleti ellátásról,
d.) védőnői ellátásról és
e.) iskolai-egészségügyi ellátásról.

A településen a felnőtt és gyermek házi orvosi ellátást az orvos vállalkozóként látja el, mindennap rendelési időben. Községünkben főállású védőnő tevékenykedik, a védőnői tanácsadás a hét egy napján vehető igénybe. Az orvosi ügyeletet az Inter-Ambulance Zrt. látja el. A fogorvosi ügyelet biztosítására Tatabánya Város Önkormányzatával kötöttünk szerződést.

Szákszend Község Önkormányzata a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik:

- a.) a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásról,
b.) biztosítja a betegséget terjesztő és egészségügyi szempontból káros rovarok és rágcsálók irtását,
c.) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségekhez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
d.) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, az ezeket végző szervezetekkel és személyekkel, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezen tevékenységeket.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2012	1	0	0
2013	1	0	0
2014	1	0	0
2015	1	0	0
2016	1	0	0
2017	1	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A szociálisan rászorultak részére a személyes gondoskodást az állam, az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat.

Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, időskorúak nappali ellátása.

Az Ebktv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzügyi és természetbeni, valamint a személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátása során.

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A népegészségügyi, kora gyermekkori kötelező szűréshez való hozzáférés a lakosság számára biztosított.

A szűrővizsgálatokat különböző intézményekben, vagy a háziorvos és a védőnő által helyben szervezett szűréseken vehetik igénybe a község lakói.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A településen nem működik logopédiai-, gyógytestnevelési és gyógypedagógiai ellátás. Az óvodában működik átutazó logopédus.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az Önkormányzat Kölyök Kft által biztosítja a közétkeztetést vásárolt szolgáltatás útján, az egészséges táplálkozás szempontjainak figyelembevételével állítja össze a menüsorát. A menüsört az életkori sajátosságoknak megfelelően állítják össze.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Az Önkormányzat kiemelt figyelmet fordít az egészséges életmód és a sport népszerűsítésére. A településen a Községi Sportpályán lehetőség van sporttevékenység végzésére. Az iskolába járó gyermekek intézményekben veszik ki részüket a sportból.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Szákszend Község Önkormányzata fontos feladatnak tartja a személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférést. A 2019. január 1-én megvalósuló Szociális és Gyermekjóléti Alapszolgáltatási Központ, mint elnevezése is mutatja többcélú intézmény, az egészségügyi ellátásokon kívül szociális és gyermekvédelmi feladatokat egyaránt ellát. A szociális alapszolgáltatások közül:

- étkeztetést,
- a házi segítségnyújtás
- az idősek nappali ellátását, valamint
- a család-, és a gyermekjóléti szolgáltatást.

A szociális szolgáltatások alanyai általában a kedvezőtlen életkörülmények között élők közül kerülnek ki, közülük is elsősorban idősek, betegek.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

A településen az egyenlőség elve alapján jut bárki bármilyen szolgáltatáshoz. Hátrányos megkülönböztetésre, az egyenlő bánásmód követelményének megsértésére az Önkormányzathoz panasz nem érkezett.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Ráutaltságuk alapján kiemelt figyelmet kapnak a fogyatékos személyek, életvitelüket, hátrányaik leküzdését az egészségügyi-, valamint a szociális ellátórendszer is fokozottan segíti.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

Szákszend Község Faluháza és Könyvtára elsősorban a közösségi élet színtere. Fórumokat, gyűléseket, megbeszéléseket e helyszínen szerveznek. Szákszend Község Önkormányzata kiemelt

figyelmet fordít a tájékoztatásra, amelynek legfontosabb formája a www.szakszend.hu honlap, valamint a Szákszendi Hírmondó helyi újság.

a) közösségi élet színterei, fórumai

A településen megrendezésre kerül Hagyományörző Falunap, Nyárbúcsúztató, Falu Mikulás, Falukarácsony.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Etnikai bonyodalomról nem beszélhetünk. Akik itt ének, igyekeznek beilleszkedni a település életébe, a korok közötti együttélés sem okoz gondot.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A településre jellemző egy-egy cél megvalósítására az összetartozás, az adományozás. Az adomány elsősorban a civil szervezetek szervezései útján valósulnak meg.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A település roma nemzetiségi önkormányzat nem működik.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007.(V.31.) sz. határozatával a „legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

A közoktatás új alapokra helyezése, és az oktatás színvonalának emelése a társadalom évek óta jelentkező jogos elvárása. Ennek kívánt megfelelni a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Köznev. tv.) azzal, hogy deklarálta, hogy a nemzeti köznevelés biztosításában az elsődleges felelősség az államot terheli. Mindez a feladatellátásban az eddigi állami-önkormányzati feladatmegosztás jelentősen megújuló formáját jelenti, függetlenül az oktatás színvonalát a települések pillanatnyi anyagi helyzetéről.

A Köznev. tv. 74.§. (1) bekezdése alapján az állam gondoskodik – az óvodai nevelés, a nemzetiséghez tartozók óvodai nevelése, a többi gyermekkel együtt nevelhető, sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése kivételével – a köznevelési alapfeladatok ellátásáról.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A gyermekjóléti alapellátások hármas célkitűzése a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése, megszüntetése és családban történő nevelkedésének elősegítése. 2016. január 1. napjától a család-és gyermekjóléti szolgálat Kömlődi Kirendeltséggel közösen működik, mivel közös hivatal vagyunk Szákszend székhellyel. Minden, a látókörébe tartozó gyermek és családja részére segítséget nyújt, de megkülönböztetett figyelmet fordít a veszélyeztetett gyermekekre, így elsősorban a szociálisan rászorult családok és gyermekeik részére részben mentálhigiénés és kis mértékben tanácsadást nyújt. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek

javításában. A szegénységben vagy a szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A településen 6 családban nevelnek fogyatékos gyermeket. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg. A településen élő gyermekek számára életkoruknak megfelelően elérhető az óvodai ellátás. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodába kerülése alapvető feltétele a sikeres iskolai pályafutásnak. A Köznev. tv. 5.§. (1) bekezdése alapján az óvodai nevelés szakasza, a gyermek hároméves korában kezdődik, és addig az időpontig tart, ameddig a gyermek a tankötelezettség teljesítését meg nem kezdi. Az a tény, hogy a gyermekeknek 3 éves kortól kötelező részt venniük az óvodai nevelésben a hátrányos helyzetű csoportok gyermekei esélyegyenlőségének megteremtése szempontjából kiemelkedő jelentőséggel bír. Problémaként jelentkezik az óvodában, hogy nincs rendszeres kapcsolattartás a szociálisan hátrányos családokkal, mert nem minden esetben a szülő jön a gyermekért. Cél a szülőkkel való rendszeres találkozás, hogy óvodapedagógusként el tudjuk érni, a gyermekek minél eredményesebb hátrány-kompetenciáját, a jelenlegi és jövőbeli fejlődése érdekében.

A bölcsőde az óvoda épületében kapott helyet átmenetileg. Az önkormányzat pályázatot nyert Mini bölcsőde kialakítására a volt orvosi rendelő épületében. A beruházás megvalósításának várható ideje: 2019. március 31. A bölcsőde biztosítja a családban nevelkedő 12 hónapos kortól 3 éves korú gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű nevelését, gondozását. Az intézmény egy csoportból áll. Az intézmény nyitvatartása: hétfőtől – péntekig 7- 17 óra. A bölcsőde szakmai létszáma: 1 kisgyermeknevelő, 1 bölcsődei dajka, 4 órában megbízással vezető.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	1	
Óvodai férőhelyek száma	60	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	2	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6:30 - 16:30	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	3 hét augusztusban	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	4	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	2	0
Gyógypedagógusok létszáma	1	0
Dajka/gondozónő	3	0
Kisegítő személyzet	1	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés		

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 2401)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2801)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2701)	Óvodába beírt gyermek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2601)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 2501)
2012	49	2	50	1	39	0
2013	52	2	50	1	33	0
2014	50	2	60	1	36	0
2015	47	2	60	1	36	0
2016	55	3	60	1	51	0
2017	56	2	60	1	50	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1801)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1901)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt) (TS 1701)	
	fő	fő	fő	fő	%
2011/2012	52	73	125	12	9,6%
2012/2013	49	62	111	14	12,6%
2013/2014	54	52	106	14	13,2%
2014/2015	46	51	97	14	14,4%
2015/2016	41	60	101	14	13,9%
2016/2017	42	60	102	14	13,7%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 2101)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2201)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2001)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2011/2012	0	8	1
2012/2013	0	8	1
2013/2014	0	8	1
2014/2015	0	7	1
2015/2016	0	7	1
2016/2017	0	7	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 2301)			
	Fő			
2011/2012	18			
2012/2013	25			
2013/2014	21			
2014/2015	13			
2015/2016	14			
2016/2017	14			

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete.

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított- magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. (Gyvt. 5.§. n pont)

A veszélyeztetettségre vonatkozó összes jelzések száma 2017-ben 15 db volt.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3001)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3101)
2012	1	20
2013		46
2014	10	38
2015	10	31
2016	4	25
2017	6	15
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma: 6 fő

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők számának nagymértékű csökkenése valószínűleg a gyermeklétszám számának csökkenésére vezethető vissza.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2012	35
2013	31,5
2014	33,5
2015	26
2016	27
2017	23

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2012				59	1	0
2013	4	20		66	0	0
2014	2	8	7	63	1	0
2015	10	9	5	60	1	0
2016	28	12	6	69	0	13
2017	36	11	3	101	0	13

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Szákszenden szegregátum nem alakult ki.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzet fogalmának meghatározása nem egységes a gyermekvédelem területén. Különböző adatokat és tapasztalatokat értékelve meghatározhatjuk a veszélyeztetettség okokat figyelve arra, hogy egy-egy gyermek, fiatal több szempontból is érintett lehet, a veszélyeztetettség tényezői halmozottan jelentkeznek.

A helyi gyermekvédelemben dolgozó szakemberek tapasztalata szerint nem változott az a tendencia, hogy a veszélyeztetettség okai között kimagaslóan a szociális helyzet a meghatározó:

Szociális helyzet:

A szociális helyzetből adódó veszélyeztetettség a gyermekek több mint a felét foglalta magába.

A család szétesése:

Ez a veszélyeztetési ok gyakran párosul a szociális helyzet romlásával és a gyermek mentális állapotának sérülésével. A család szétesésének leggyakoribb oka, a válás a gyermek számára veszteség. Az elfojtott érzelmek a személyiségfejlődésben rendellenességeket, zavarokat eredményezhetnek.

A nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiánya:

Az elhanyagolás is bántalmazás (egészségügyi-, oktatási elhanyagolás, a gyermek magára hagyása, elhagyása). A gyanújelek, tünetek jeletkezhetnek testi, viselkedésbeli és érzelmi szinteken is.

A család életmódja:

A családi élet súlyosabb veszélyeztető ártalmait jelenti a deviáns viselkedési formák jelenléte a család hétköznapijában: alkoholizmus, brutalitás, bűnöző családi környezet.

Bántalmazás:

Jelei sokszor nem egyértelműek. Nehezíti a helyzetet, hogy a testi jelek hiánya nem zárja ki a bántalmazás lehetőségét (szexuális-, verbális bántalmazás nehezen felismerhető).

A család életmódja:

A családi élet súlyosabb veszélyeztető ártalmait jelenti a deviáns viselkedési formák jelenléte a család hétköznapijában: alkoholizmus, bizonytalan családi környezet.

A gyermek mentális állapota, személyiségzavara:

A gyakorlatban is érzékelhető a mentálisan sérült gyermekek számának növekedése. Az okok között a családi nevelés jellemző hibái – következetlenség, szigor és kényeztetés eltúlzása, követelések hiánya a gyermek felé, vagy ellenkező esetben: a gyermek képességeit meghaladó, magas mérce állítása, az ellenőrzés, odafigyelés hiánya- tapasztalhatóak.

A gyermekvédelem középpontjában meghatározó szerepet betöltő jelzőrendszer áll. A veszélyeztetettség jelzésére épülő gyermekjóléti szolgáltatás hatékonyságát jelentősen befolyásolja a jelzőrendszer működésének minősége. A jelzőrendszer tagjainak együttműködése az esetek és a problémák mentén történik.

a) védőnői ellátás jellemzői

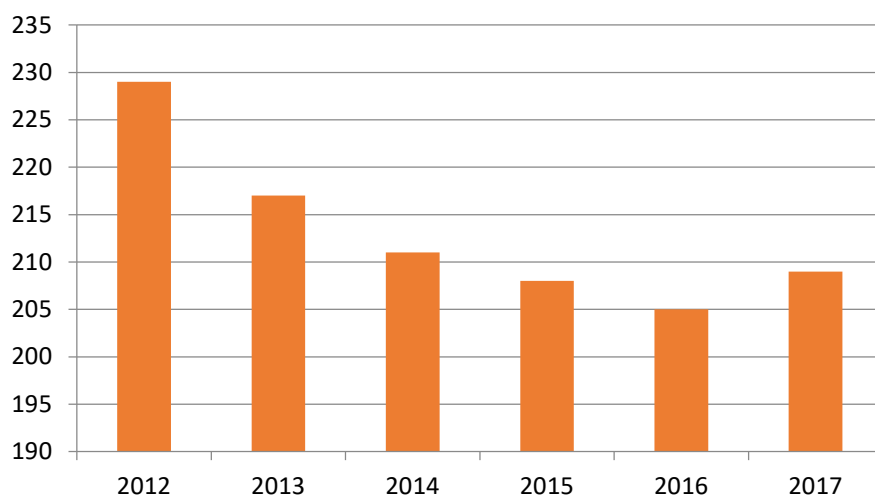
Településünkön 1 fő védőnő látja el a gyermekek egészségügyi ellátásával kapcsolatos feladatokat. Betöltetlen házi gyermekorvosi, illetve védőnői státusz nincs.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 3201)	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2012	0	229
2013	0	217
2014	0	211
2015	0	208
2016	0	205
2017	1	209

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Egy védőnőre jutó gyermekek száma (fő)

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Gyermekorvosi ellátás a településen kifejezetten nincs.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

Év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Háziorvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma	Házi gyermekorvosok száma (TS 4601)
2012	0	10443	0	183	0
2013	0	10957	0	164	0
2014	0	10753	0	177	0
2015	0	11268	0	182	0
2016	0	11897	0	197	0
2017	0	11540	0	191	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A 0-7 éves gyermekek speciális ellátási igényeit a település biztosítani tudja. Egyre több az óvodában is azon gyermekek száma, aki szenzomotoros, mozgáskoordinációs problémákkal rendelkeznek. Ezeket a gyermekeket gyógytornára irányítják. Az óvodában foglalkoztatnak gyógypedagógust és logopédust, akik segítségével a gyermekek túljutnak a kezdeti nehézségeken.

d) gyermekjóléti alapellátás

A faluban biztosított a családsegítés is, amely olyan személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka eszközeinek és módszereinek felhasználásával hozzájárul az egyének, családok, valamint a különböző közösségi csoportok jólétéhez és fejlődéséhez, továbbá a szociális környezetükhöz való alkalmazkodáshoz. E feladatot a gyermekjóléti szolgálat feladataival együtt ügyfélfogadást is tartva. A családsegítő és gyermekjóléti szolgálat az elmúlt évben Szákszenden alapellátásban 7 családdal ezen belül 14 gyermekkel, védelembe vétel esetén 2 családdal 3 gyermekkel került kapcsolatba, Kömlődön pedig alapellátásban 9 család 17 gyermekkel, védelembe vétel 3 család 3 gyermekkel foglalkozott. Együttműködési megállapodás megkötése, alapellátás 21 család esetében történt, ez 37 főt érintett.

e) gyermekvédelem

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2012	35
2013	31,5
2014	33,5
2015	26
2016	27
2017	23
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok	

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatás a településen nincs, a helyiek ilyen eset felmerülése kapcsán a községben dolgozó Családsegítő munkatársa segítségét kérhetik.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A testnevelés és sport részterületei egymással összefüggő és kölcsönhatásban álló egészet képeznek. A testnevelés és sport jelentős szerepet tölt be az ifjúság erköcsi, fizikai nevelésében, a személyiség formálásában. Az óvodában naponta van kistorna, heti egy nap pedig testnevelést tartanak az óvónők. Az önkormányzat tulajdonát képezi az iskolában lévő tornaterem, ahol az iskolások mindennapi testnevelésben vesznek részt. Községi sportpályán a Szákszendí Sportegyesület elnöke Bozsik-program keretében utánpótlást folytat óvodás és iskolás gyermekekkel.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

A gyermekétkeztetést a településen a Kölyök Kft. látja el. Szünidei gyermekétkeztetés a gyermekvédelmi törvény értelmében a szülő/törvényes képviselő kérelmére az Önkormányzat déli meleg főétekezést biztosít az arra rászoruló gyermekek részére.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Nem ismert ilyen hátrányos megkülönböztetés.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Köznevelési intézményi, szervezési kereteken belül biztosítjuk a sajátos nevelési igényű gyermekekkel való foglalkozást szakember révén.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Hátrányos helyzet, valamint a halmozott hátrányos helyzet megállapítására vonatkozó szabályozásban jelentős változások következtek be. A jegyző a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg határozatban megállapítja a gyermek nagykorúvá vált gyermek hátrányos, vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását.

Sajátos nevelésű gyermek jelenleg az óvodában 2 fő van, akivel fejlesztőpedagógus foglalkozik. Az általános iskolában 5 SNI-s gyermek van, BTMN-s gyermek 20 fő velük szintén szakember foglalkozik.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

2018. szeptember 1-től 1 fő gyógypedagógiai asszisztens segíti az iskolában a kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel való foglalkozást.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs

Nálunk nem releváns.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutató eltérések

Az óvodában logopédus foglalkozik a nevelésében fejlesztésére javasolt gyermekkel, akinek óraszámát a gyermekek számától függ. Általános iskolában gyógytornára jogosult gyermekkel mozgásfejlesztés keretében külön foglalkoznak.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az óvodában tájékoztatják az gyermekek szüleit az ingyenes étkezési lehetőségekről. Az iskolában biztosított a felzárkóztatás és segítség, mely enyhíti a tanuló szociális hátrányait.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Jövőkép kialakítása elsősorban a célcsoport eseténben	- egyéni fejlesztés - társadalmi beilleszkedés segítése
Egészségvédelem, egészségtudatos magatartás megismertetése, megelőzésre vonatkozó ismeretek átadása	- az egészség védelme, egészségtudatos életvitel hiánya, megelőzésre vonatkozó ismeretek hiányossága

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nemek közötti esélyegyenlőséget Európai Uniósi irányelvek és további törvények is biztosítják. Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében azonos jogok illetik meg. A nőket és férfiakat egyenlő bánásmód illeti meg a munkavállalás, a szakképzés, az előmenetel, a szociális biztonság stb. területén. A település népességének nemek szerinti összetételére évek óta a nők kisebbségi jelenléte figyelhető meg. A népesség nemek szerinti megoszlását az életkor függvényében vizsgálva helyi szinten is kimutatható, hogy a nők átlagosan magasabb életkort érnek meg, mint a férfiak.

A munkatörvénykönyv rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani.

Az Ebktv. megfogalmazza az közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, a családi állapotot, az anyaságot, a terhességet.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A közösségi esélyegyenlőség akcióprogram céljai között szerepel a gazdasági és szociális szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése mind a férfiak, mind a nők számára. E célok megvalósulását példamutatásával tudja segíteni, hiszen szükséges az a tudatformálás és szemléletváltás, amely ezen a területen is biztosítja az esélyegyenlőséget.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A településen a nők munkába történő visszahelyezkedését az önkormányzat által működtetett 8 férőhelyez bölcsőde, valamint óvoda segíti.

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében						
Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0803)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2012	544	513	517	478	27	35
2013	546	508	509	485	37	23
2014	543	505	527	491	16	14
2015	549	496	534	479	15	17
2016	536	492	519	484	17	8
2017					11	8
Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés						

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Településünkön a nők foglalkoztatottsága a férfiakéhoz közel azonos arányú.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A nők 8 általános iskolai végzettséggel is el tudnak helyezkedni a 25-30 km-es körzetben található ipari parkokban.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

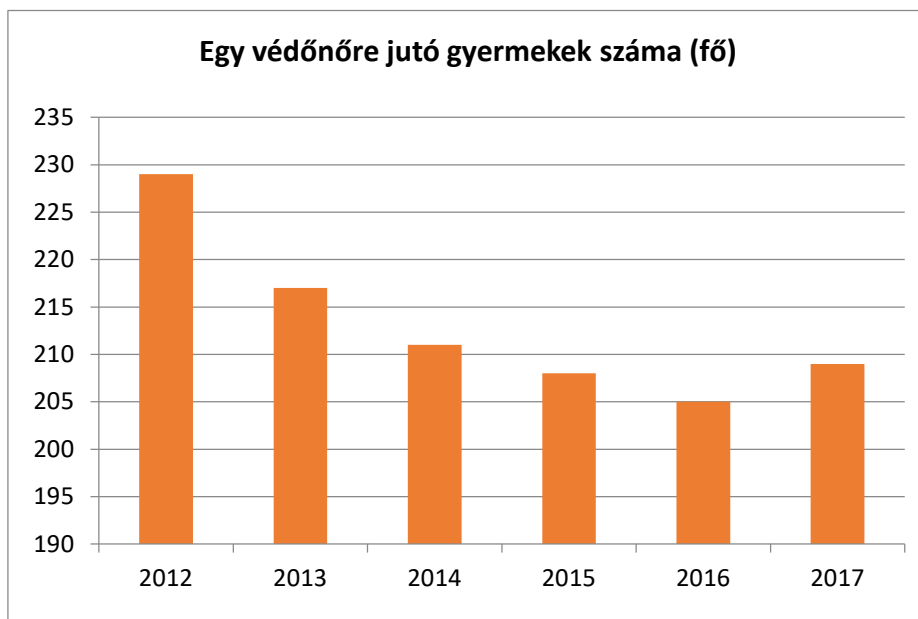
Hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomásunk a foglalkoztatás területén.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit javítja a településünkön működő bölcsőde és óvoda. A településen nincs olyan kezdeményezés, amely a család-barát munkahelyek kialakítását, a nők alternatív foglalkoztatását segítő vállalkozásokat elismerné és ösztönözné.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnő nyilvántartja a körzetében bejelentett lakcímmel rendelkező/életvitelszerűen élő várandós anyákat. Célzott és szükséglet szerinti gondozást végez családlátogatás és védőnői tanácsadás keretén belül. Írásban értesíti a gyermekvédelmi szolgálatot, ha észleli a várandós anya válsághelyzetét. A család- és nővédelmi gondozás célja, hogy a gyermekvállalás optimális biológiai és pszichés körülményeit elősegítse a fogamzás előtti gondozás és a genetikai tanácsadás, valamint a termékenységi ciklus alatti gondozás alapján (a várandós anya gondozása, a magzat születés előtti gondozása, a gyermekágyas és szoptató anya gondozása). A községben dolgozó védőnő segíti ezt a fajta a gondozást. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor. A kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint az 50 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A célcsoport vizsgálatánál említeni kell, hogy jelentős probléma a családon belüli erőszak, melyről nincsenek adatok helyi szinten. A családon belüli erőszak megelőzésénél fontos a probléma korai feltárása. A veszélyeztetett populáció elsősorban a nők és a gyermekek, ezért fontos, hogy tisztában legyenek azzal, hogy a sérelmükre elkövetett erőszakos cselekmények esetén kihez fordulhatnak segítségért. Az önkormányzat szociális ellátó rendszere a háziorvosi szolgálat, a védőnő, a családsegítő szolgálat, óvoda és iskola sokat tehetnek az észlelés érdekében. A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak összefüggésben van a gyermekbántalmazással, és az elhanyagolás is jelen van a gyermekek életében. Az érintett gyermekek családjaira jellemző, hogy többségük szociálisan hátrányos helyzetű és rendszeresek a szülők közötti konfliktusok. A bántalmazások háttérében főként anyagi, párkapcsolati, pszichés problémák és szenvedélybetegség állt. Ma Magyarországon a NANE Egyesület a legismertebb szervezet, mely felvállalta e társadalmi jelenségről szóló ismeretek terjesztését.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások településünkön korlátozottak. Nincs anyaoththon, családok átmeneti otthona. A község önállóan ilyen szolgáltatást nem nyújt, szükség esetén az itt élők Oroszlány város által működtetett intézményeket vehetik igénybe.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket. Önkormányzat példamutatással hívja fel a figyelmet a nők társadalmi szerepvállalásának erősítésére. Önkormányzati képviselők körében 1 nő található.

A helyi civil szervezetekhez kapcsolódóan is vesznek részt a nők a helyi közéletben. A település közösségi programjainak szervezésében, a sportéletben.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket helyi szinten érintő társadalmi problémák felszámolására indított kezdeményezések a településen nincsenek, mivel nem érzékelhetők a nőket érő hátrányos megkülönböztetés, így annak felszámolására sem jött létre kezdeményezés.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
- A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas	- Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása
- A gyermeküket egyedül nevelő álláskereső nők gazdasági kiszolgáltatottságának csökkentése, enyhítése	- információgyűjtés, ha szükséges a segítségnyújtás biztosítása

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

- növekszik az átlagéletkor,
- magasabb a középkorúak halandósága,
- nők hosszabb élettartama.

Étkeztetés

Szolgáltatás célja

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkeztetéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguknak, illetve önmaguknak és eltartottaik részére tartósan, vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani.

A szociális rászorultság feltételeit, jövedelmi határát a szociális törvényben meghatározottak figyelembevételével a helyi rendeletnek megfelelően alkalmazzuk. A jogszabályi rendelkezések alapján az étkeztetés tekintetében figyelembe vett tényezők:

- a.) kor,
- b.) egészségi állapot,
- c.) fogyatékoság,

- d.) pszichiátriai betegség,
- e.) szenvedélybetegség,
- f.) hajléktalanság.

Az étkeztetés tekintetében a fenti szempontok közül döntően az életkor, illetve az életkorhoz kapcsolódóan az egészségi állapot romlása jelenik meg. Az ellátás elsődleges feladata, hogy a rászorultság mértékétől függően saját otthonukban, lakókörnyezetükben kapjanak segítséget a rászorulóknak, fenntartva ezzel az önálló életvitelüket.

Az étkeztetés biztosítására a lakosság körében állandó igény van.

Az étkeztetés igénybevétele történhet:

- étel házhoz szállításával
- étel elvitelének lehetővé tételével
- étel kiszolgálásával egyidejűleg helyben fogyasztással.

A helyben fogyasztás az idősek nappali ellátásának helyszínén lehetséges az erre a célra kialakított ebédlőben, munkanapokon 12-13 óra között.

Az ebéd kiszállítása munkanapokon 11.30 -13.30 között elektromos kerékpárral történik.

Házi segítségnyújtás

Szolgáltatás célja

A házi segítségnyújtás célja, hogy a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kapja meg az önálló életvitel fenntartás érdekében szükséges gondoskodást. A házi segítségnyújtás hozzájárul ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális szükséglete saját környezetében, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével biztosított legyen. Községünkben élő emberek egy része szociális és/vagy egészségi állapota miatt nem képes önmagát ellátni. Egészségi állapotuk miatt intézményi, illetve kórházi ellátásra nem szorulnak, illetve arra nem vállalkoznak. Ez az ellátási forma megelőzi az intézményi ellátást. Biztosítja az alapvető ápolási, gondozási tevékenységet, segítséget nyújt az önálló életvitel fenntartásában, illetve a higiéniai körülmények megtartásában, a veszélyhelyzet megelőzésében és elhárításában. Az ellátás szervezése intézményi keretek között történik. Feladatellátás helye: 2856 Szákszend, Petőfi u. hrsz:120/2

Szociális segítségnyújtás keretében végzett tevékenysége:

- a.) A lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködés körében:
 - a.) takarítás a lakás életvitelszerűen használt helyiségeiben (hálósobában, fürdőszobában, konyhában és illemtérben)
 - b.) mosás
 - c.) vasalás
- b.) A háztartási tevékenységben való közreműködés körében:
 - a.) bevásárlás (személyes szükséglet mértékben), gyógyszer kiváltása,
 - b.) segítségnyújtás az ételkészítésben és az étkezés előkészítésében,
 - c.) mosogatás,
 - d.) ruhajavítás,
 - e.) közkútról, fúrtkútról vízhozam,
 - f.) tüzelő behordása a kályhához, egyedi fűtés beindítása (kivéve, ha ez a tevékenység egyéb szakmai kompetenciát igényel),

- g.) télen a hó eltakarítása és a közvetlen környezet síkosság-mentesítése,
- h.) kísérés.
- c.) Segítségnyújtás veszélyhelyzet kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában.
- d.) Szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítése

A személyi gondozás tekintetében a gondozás az igénybe vevő bevonásával történő, tervezésen alapuló, célzott segítség mindazon tevékenységek elvégzésében, amelyeket saját maga tenne meg, ha erre képes lenne, továbbá olyan rendszeres vagy hosszabb idejű testi-lelki támogatása, fejlesztése, amely elősegíti a körülményekhez képest legjobb életminőség elérését, illetve a családban, társadalmi státuszban való megtartását, visszailleszkedését.

- a.) Az ellátást igénybe vevővel segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása körében:
 - a.) információnyújtás, tanácsadás és mentális támogatás
 - b.) családdal, ismerősökkel való kapcsolattartás segítése
 - c.) az egészség megőrzésére irányuló aktív szabadidős tevékenységben való közreműködés
 - d.) ügyintézés az ellátott érdekeinek védelmében
- b.) Gondozási és ápolási feladatok körében:
 - a.) mosdatás
 - b.) fürdetés
 - c.) öltöztetés
 - d.) ágyazás, ágyneműcsere
 - e.) inkontinens beteg ellátása, testfelület tisztítása, kezelése
 - f.) haj, arcszőrzet ápolás
- g.) száj, fog és protézis ápolás
- i.) folyadékpótlás, étkeztetés (segédeszköz nélkül)
- j.) mozgatás az ágyban
- k.) decubitis megelőzés
- l.) felületi sebkezelés
- m.) sztómazsák cseréje
- n.) gyógyszer adagolása, gyógyszerelés monitorozása
- o.) vérnyomás és vércukor mérése
- p.) hely- és helyzetváltoztatás segítése lakáson belül és kívül
- q.) kényelmi és gyógyászati segédeszközök beszerzésében való közreműködés
- r.) kényelmi és gyógyászati segédeszközök használatának betanítása, karbantartásban való segítségnyújtás
- s.) a háziorvos írásos rendelésén alapuló terápia követelése (a tevékenység elvégzéséhez való kompetencia határáig).

Az időskorúak nappali ellátása

Szolgáltatás célja

A szolgáltatás a célcsoport tagjai számára biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, illetve a jogszabályban meghatározott szolgáltatási elemek keretein belül segítő szolgáltatás igénybevételére.

Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül.

Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a demencia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia. Kiemelt figyelmet érdemel a 65 év felettiek csoportja, amelyben a magyarországi helyzethez hasonlóan másfélszer több a nő, mint a férfi.

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házások, és növekszik az özvegyek aránya.

Szákszendre jellemző időskori adatok:

Állandó lakosok száma 2018. január 1-én: 1 419

60-64 évesek száma: 111

65 év felettiek száma: 247

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2012	206	274	480
2013	193	261	454
2014	187	256	443
2015	184	243	427
2016	179	242	421
2017	173	236	409
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

Az idősök nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülnek, a kötelező társadalombiztosítási rendszer saját jogú és hozzátartozói nyugellátásokat biztosít számukra. A községben a nyugdíjasok száma növekszik, mivel a település öregszik.

6.2 Idősök munkaerő-piaci helyzete

a) idősök, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Ma Szákszendén az önkormányzati intézmények nem foglalkoztatnak nyugdíjas korúakat

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Tapasztalataink szerint az egészséges nyugdíjasok szívesen végeznének valamilyen jövedelemkiegészítő tevékenységet (egyrészt, hogy jövedelmi viszonyaikon javítsanak, másrészt, hogy az elszigeteltségük csökkenjen), azonban erre gyakorlatilag semmilyen esélyük sincs, a térség igen kedvezőtlen munkaerő-piaci helyzete miatt. Többen kiveszik részüket az unokák nevelésében, támogatást nyújtva ezzel a fiataloknak. Megfigyelhető, hogy hasznosan szeretnék elfoglalni magukat, részt vesznek a fejlődésben, többen közülük részt vesznek a már többször szervezett számítógépes tanfolyamokon.

Az önkormányzat által 2019. január 1-től működni fog az időskorúak nappali ellátása, ahol lehetőség nyílik a helyi rendeletben nyújtott szolgáltatásokra.

A településen élő idős emberek helyben, a ház körüli mezőgazdasági termelésből önmaguk és szűkebb családjuk számára zöldséget termesztenek, kisállatokat tenyésztnek, így biztosítva az aktív időskort.

Önkormányzatunk Képviselő-testülete kiemelten kezeli az időseket, és intézményein keresztül biztosítja az aktív bekapcsolódásukat a közéletbe Nyugdíjas Klubnak megfelelő helyiséget biztosít, Idősek Napját szervez részükre.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nincs releváns adat.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az idősök ellátását segíti az időskorúak járadéka, a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás. A járási hivatal időskorúak járadékában részesíti azt a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött személyt, akinek a saját és vele együtt lakó házastársa, élettársa jövedelme alapján számított egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-át, az egyedülálló, a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött, de 75 évesnél fiatalabb személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 95%-át, illetve az egyedülálló, 75. életévet betöltött személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130%-át.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Igénybe vehetik az időskorúak a Faluházban lévő könyvtárat, amely sok értékes könyvvel rendelkezik, valamint a kézimunka szakkört.

c) idősök informatikai jártassága

Az idősök elszigetelődését jelentősen enyhítené, ha az idősök informatikai jártassága növekedne. Több idős megkérdezett közül a legtöbb nem tudja használni a számítógépet, nem tudja mi az az internet. Pedig az internet használata segíthetne az időskorúaknak az elszigeteltség megszüntetésében, saját családjuk fiatal(abb) tagjaival való kapcsolattartásban, valamint abban, hogy lépést tartsanak a változásokkal.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Kiemelt terület az egészségügy, a község a helyben biztosított szűrővizsgálatokkal segíti az idős emberek egészségmegőrzését a betegségek korai felismerését.

Az aktív időskor biztosítása érdekében az önkormányzat évente támogatja a községben működő Szákszendy Nyugdíjas Klubot.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az egyedül élők aránya	- fel kell kutatni az egyedül élőket és az igénybe vehető szociális szolgáltatásokról tájékoztatni őket - Prevenációs szemlélet erősítése, az egészségtudatos magatartás fejlesztése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

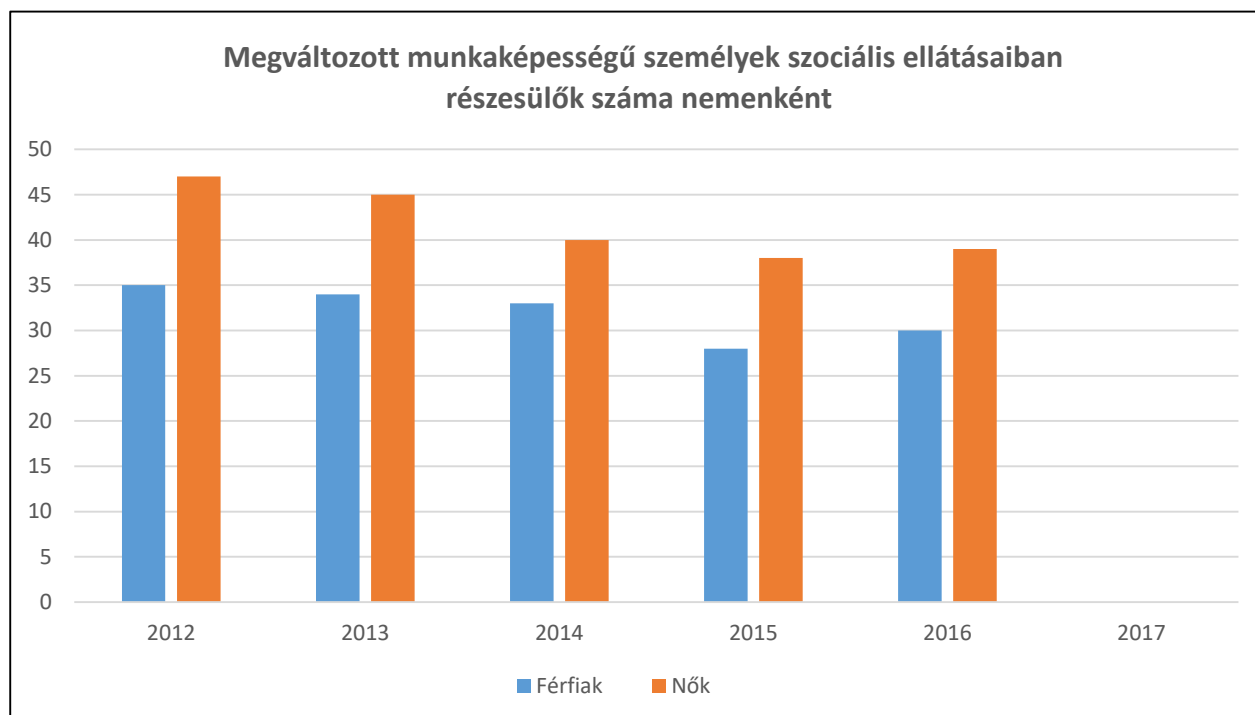
Fogyatékos személy az, aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során. A Fogyatékosysággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre adatok.

7.1 A településen fogyatékosysággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élők pénzübeli, természetbeni ellátása a jogosultság alapján történik. Nem tekinti külön az önkormányzat a fogyatékos személyeket egy-egy ellátás biztosításánál. Közülük feltehetően többen rokkantnyugdíjasok, gyakrabban szorulnak átmeneti segélyre, a betegségük kezelését a közgyógyellátás keretében támogatják. Az ápolási díj is azon ellátások közé tartozik, továbbá a házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, amire a fogyatékos személyek is jogosultak lehetnek. Feltételezhetően vannak fogyatékos személyekkel együtt élő családok, akik családsegítésre szorultak az elmúlt évben, vagy gyermekeik számára gyermekvédelmi kedvezményt utal az önkormányzat, azonban iskolai végzettségéről egyik fél sem nyilatkozott.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásaként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszer. A községben az háziorvosi, fogorvosi rendelő akadálymentesített, ami a mozgáskorlátozott, illetve idős személyek számára az épület könnyebb megközelítését lehetővé teszi.

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A településen a közintézmények jelentős zöme akadálymentesített.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Nem releváns.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Az Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek akadálymentesítettek.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
- Köszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	- Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

A faluban civil szervezatként a nyugdíjas klub működik, amely munkájával hozzájárul a közösség összetartozásának erősítéséhez, a hagyományok, a múlt értékeinek megőrzéséhez.

A civil szervezet és egyházak, valamint az önkormányzati fenntartási intézmények együttműködése zavartalan.

A településen együtt működik az önkormányzat a civil szervezettel.

a) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Az önkormányzat több éve közös önkormányzati hivatalt tart fent Kömlőd község önkormányzatával. Testvértelepülésünk Tardoskedd.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A HEP sablon munkaanyag elkészítése, illetve a következtetések levonását követően véleményezés céljából történő megküldés az érintettek részére.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Az érintetteket a program készítéséről folyamatosan tájékoztatjuk, és észrevételezési lehetőséget biztosítunk.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A regisztrált munkakeresők közel 50%-a alacsony iskolai végzettséggel rendelkezik, nehezen tudnak elhelyezkedni az elsődleges munkaerőpiacon.	Képzési lehetőségek elérésének támogatása, a foglalkoztatás elősegítése. Álláskeresés és képzésen való részvétel támogatása a szociális munka eszközeivel.
Gyermekek	Hatékony jelzőrendszer működése, szociális hátrányokból eredő lemaradások pótlása, felzárkóztatás.	- intézményi partnerkapcsolatok fejlesztése, hátránykompenzáló programok szervezése
Idősek	Igényeknek megfelelő egészségügyi ellátás hiánya. A veszélyeztető tényezők feltárása, észlelési hatékonyság növelése.	- igényeknek megfelelő intézményi hálózat kialakítása, prevenció. Veszélyeztető tényezőket jelző és észlelő rendszer fejlesztése, kiterjesztése.
Nők	Nők munkába állását nehezítik az alábbi körülmények: 1. gyermeküket egyedül nevelő szülők kiszolgáltatottsága 2. rugalmatlan munkavégzés.	- munkába álló kisgyermekes anyukák támogatása, igénynek megfelelően, nők magasabb arányú foglalkoztatása
Fogyatékkal élők	Középületek akadálymentesítése nem minden esetben megoldott, alacsony a fogyatékkal élő munkavállalók aránya.	- képzési programok működtetése, magasabb arányú foglalkoztatás, otthonról végezhető távmunka biztosítása, állásbörze szervezése. Az önkormányzat intézményeinek komplex akadálymentesítése.

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A regisztrált munkakeresők közel 50%-a alacsony iskolai végzettséggel rendelkezik, nehezen tudnak elhelyezkedni az elsődleges munkaerőpiacon.	Felelős: Polgármester Résztevők: Önkormányzat, Munkaügyi Központ Partnerek: helyi munkáltatók, faluház és könyvtár, Türr István Képző és Kutató Intézet
Gyermekek	Hatékony jelzőrendszer működése, szociális hátrányokból eredő lemaradások pótlása, felzárkóztatás.	Felelős: Polgármester és Jegyző Résztevők: Szociális és Gyermekjóléti Alapszolgáltatási Központ, Rendőrség, Oktatási, nevelési intézmények, Szákszendei KÖH Partnerek: Munkáltatók, Polgárőrség, Civil szervezetek, Oktatási, nevelési intézmények vezető, Védőnő, Házi orvos, Család
Idősek	Igényeknek megfelelő egészségügyi ellátás hiánya. A veszélyeztető tényezők feltárása, észlelési hatékonyság növelése.	Felelős: Szociális és Gyermekjóléti Alapszolgáltatási Központ Partnerek: Védőnő, Házi orvos, Szákszendei KÖH
Nők	Nők munkába állását nehezítik az alábbi körülmények: 1. gyermeküket egyedül nevelő szülők kiszolgáltatottsága 2. rugalmatlan munkavégzés.	Felelős: Polgármester Partnerek: Védőnői szolgálat, Szociális és Gyermekjóléti Alapszolgáltatási Központ, Magyar Máltai Szeretetszolgálat, Magyar Vöröskereszt, Katolikus Karitasz csoport
Fogyatékkal élők	Középületek akadálymentesítése nem minden esetben megoldott, alacsony a fogyatékkal élő munkavállalók aránya.	Felelős: Polgármester Partnerek: a pályázatot kiíró szervezetek, KEM Mozgáskorlátozottak Egyesülete

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák esélyegyenlősége minden szempontból biztosított.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők életszínvonalát emeljük.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek egyéni fejlődését.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek egészségügyi állapotára.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a hátrányos megkülönböztetést.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők életterének élhetőbbé tételére.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Az alacsony iskolázottságúak képzésének és foglalkoztatásának segítése.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A regisztrált álláskeresők közel 50%-a alacsony iskolai végzettséggel rendelkezik, nehezen tudnak elhelyezkedni az elsődleges munkaerőpiacon.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A településen élő álláskeresők számára az általános iskolai végzettség és képzési, szakképzési lehetőségek feltárása, foglalkoztatás elősegítése. Pályázatok figyelése, az önkormányzaton keresztül rászorulóknak segítése. Rövidtávú: 2019. 12. hó: igényfelmérés: a helyiek munkáltatók, foglalkoztatottak körében, hogy az érintettek minél nagyobb számban tudjanak elhelyezkedni. Középtávú: 2020. január 1-től április 30-ig. Álláskeresők képzésben történő bekapcsolása. Hosszútávú: 2020. május 1-től december 31-ig. Foglalkoztatás elősegítése, állásbörzék szervezése, foglalkoztatáshoz kapcsolódó tájékoztatók nyújtása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. 2019. január hó: igényfelmérések elvégzése, összegzése. 2. 2019. május-június: kapcsolatfelvétel a munkaügyi központtal és a felnőttképző intézményekkel. 3. 2020. június: foglalkoztatás elősegítése.
Résztvevők és felelős	Felelős: Polgármester és Jegyző Résztvevők: Szociális és Gyermekjóléti Alapszolgáltatási Központ, Rendőrség, Oktatási, nevelési intézmények, Szákszendy KÖH
Partnerek	Munkáltatók, Polgárőrség, Civil szervezetek, Oktatási, nevelési intézmények vezetői, Védőnő, Háziorvos, Család
Határidő(k) pontokba szedve	1. 2019. január hó – folyamatos 2. 2019. május-június 3. 2020. június - folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	50 db igényfelmérő kérdív álláskeresők számára 50 db tájékoztató képzési- és álláslehetőségekről Jelenléti ívek a képzésről Együttműködési nyilatkozat képzőkkel
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Tartós munkanélküliek nem vállalják a képzésben való részvételt, az elhelyezkedés feltételeinek, a munkáltatók elvárásainak nem felelnek meg
Szükséges erőforrások	Önkormányzat, civil szervezetek részvétele és pályázati források kihasználása

Intézkedés címe:	A hátrányos helyzetű gyermekek életminőségének javítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Hatékony jelzőrendszer működése, szociális hátrányokból eredő lemaradások pótlása, felzárkóztatás.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A településen élő gyermekek helyzetének, életminőségének javítása, felzárkóztatásuk elősegítése. Rövidtávú: 2019. 12. hó: helyzetfelmérés: adatok pontosítása Középtávú: 2020. január 1-től április 30-ig. A gyermekek bölcsődei, óvodai, iskolai ellátás segítése, támogatása Hosszútávú: 2020. május 1-től december 31-ig. A hátrányos helyzetű gyermekek életminősége javul, a pozitív szülői mintákon keresztül a mintakövetés által javul az általános iskolát befejezők száma.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. 2019. január hó: helyzetelemzés. A családok és a családokban élő gyermekek számának, életkörülményeinek felmérése. 2. 2019. május-június: a Család és Gyermejjóléti Szolgálat a jelzőrendszer tagjainak közreműködésével segíti a családokat pénzügyi és természetbeni szolgáltatásokhoz. 3. 2020. június: felmérés készítése, tapasztalatok összegzése a nyújtott szolgáltatásokról (HEP felülvizsgálata előtt).
Résztvevők és felelős	Felelős: Polgármester Résztvevők: Önkormányzat, Munkaügyi Központ
Partnerek	Partnerek: helyi munkáltatók, faluház és könyvtár, Türr István Képző és Kutató Intézet
Határidő(k) pontokba szedve	1. 2019. január hó – folyamatos 2. 2019. május-június 3. 2020. június - folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	1. helyzetfelmérés: 1 db 2. Szolgáltatások igénybevétele: iskolába beíratott gyermekek száma vagy igény szerint db 3. Szolgáltatások igénybevétele: bölcsődébe vagy óvodába beíratott gyermekek száma vagy igény szerint db 4. Felmérés, összegzés a tapasztalatokról: 1 db
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A családok nem működnek együtt az intézkedésben résztvevőkkel és partnerekkel.
Szükséges erőforrások	Emberi Erőforrás, Családsegítő munkája,

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Az alacsony iskolázottságúak képzésének és foglalkoztatásának segítése	A regisztrált álláskereső közel 50%-a alacsony iskolai végzettségű, rendelkeznek nehezen tudnak elhelyezkedni az elsődleges munkaerőpiacon.	A településen élő álláskereső számára az általános iskolai végzettség és képzési, szakképzési lehetőségek feltárása, foglalkoztatás elősegítése. Rászorulóknak segítése lehetőség szerint ruházattal, élelmiszerrel.	Település Arculati Kézikönyv, HÉSZ összhang.	2019. január hó: igényfelmérések elvégzése, összegzése. Munkaügyi központtal és felnőttképzési központokkal kapcsolatfelvétel. 2020. június: foglalkoztatás elősegítése.	Polgármester, Önkormányzat	2020. június - folyamatos	Az érintett szervezetekkel tanácskozás és szakmai egyeztetése a megvalósításról.	Humán erőforrás, kommunikáció, helyszín	5 év

			Rövidtávú: 2019. 12. hó: igényfelmér és: a helyik munkáltató k, foglalkoztat ottak körében, hogyan az érintettek minél nagyobb számban tudjanak elhelyezked ni. Középtávú: 2020. január 1-től április 30-ig. Álláskereső k képzésben történő bekapcsolás a. Hosszútávú : 2020. május 1-től december 31-ig. Foglalkoztat							
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

			ás elősegítése, állásbörzék szervezése, foglalkoztat áshoz kapcsolódó tájékoztatások nyújtása.							
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	A hátrányos helyzetű gyermekek életminőség ének javítása	Hatékony jelzőrendsze r működése, szociális hátrányokb ól eredő lemaradás ok pótlása, felzárkóztat ás.	A településen élő gyermekek helyzetének, életminőség ének javítása, felzárkóztat ásuk elősegítése. Rövidtávú: 2019. 12. hó: helyzetfelm érés: adatok pontosítása Középtávú: 2020. január 1-től április 30-ig. A gyermekek bölcsődei,	Gyermekvé delmi beszámoló	1. 2019. január hó: helyzetelem zés. A családok és a családokban élő gyermekek számának, élethelyzete nyének felmérése. 2. 2019. május- június: a Család és Gyermeke életi Szolgálat a jelzőrendsze r tagjainak	Felelős: Polgármeste r és Jegyző Résztevők: Szociális és Gyermeke életi Alapszolgá lati Központ, Rendőrség, Oktatási, nevelési intézménye k, Szakszolgá lati KöH	2020. június - folyamatos	A hátrányos helyzetű gyermekek élethelyzete javul.	Humán erőforrás, kommunikáció	Hosszútávú fenntarthatósá g

		óvodai, iskolai ellátás segítése, támogatása Hosszútávú : 2020. május 1-től december 31-ig. A hátrányos helyzetű gyermekek életminősége javul, a pozitív szülői mintákon keresztül a mintakövetés által javul az általános iskolát befejezők száma.		közreműködésével segíti a családokat pénzügyi és természetbeni szolgáltatásokhoz. 3. 2020. június: felmérés készítése, tapasztalatok összegzése a nyújtott szolgáltatásokról (HEP felülvizsgálata előtt).						
--	--	---	--	---	--	--	--	--	--	--

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézményeinek vezetői és partnereitől kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP munkacsoportot hozunk létre.

A HEP munkacsoport feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP munkacsoport ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségét biztosítjuk.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A munkacsoport által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP munkacsoport létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP munkacsoport közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP munkacsoport vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP munkavezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP munkacsoport összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétfévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP munkacsoport 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP munkacsoport a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Szákszend község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Szákszend község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 121/2018 (XI.28) SZKÖKt. határozatával elfogadta.

Dátum Szákszend, 2018. november 21.

Aláírás

A Szákszend Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum Szákszend, 2018. november 21.

Partner aláírás

Dátum Szákszend, 2018. november 21.

Partner aláírás

Dátum Szákszend, 2018. november 21.

Partner aláírás